

Ερμούπολη, 3 Απριλίου 2020
Αρ. Πρωτ.: 2666

Προς
Υπουργό Οικονομικών
κ. Χρήστο Σταϊκούρα
e-mail: ministeroffice@minfin.gr

Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
κ. Μαυρουδή Βορίδη
e-mail: minister-mailbox@hq.minagric.gr

Υπουργό Ανάπτυξης και Επενδύσεων
κ. Σπυρίδωνα-Άδωνι Γεωργιάδη
e-mail: minister.sec@m nec.gr

Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
κ. Ιωάννη Βρούτση
e-mail: yπουργos_erg@yeka.gr

Κοινοποίηση: ως πίνακας αποδεκτών

Θέμα: «Μέτρα στήριξης του πρωτογενούς τομέα έναντι των επιπτώσεων από τις αποφάσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωναϊού»

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Εν μέσω αυτής της πρωτόγνωρης κατάστασης για την δημόσια υγεία και την οικονομία, έχοντας να διαχειριστούμε θέματα που σχετίζονται με την επιχειρηματικότητα του νομού Κυκλάδων, παράλληλα με την ανησυχία μας για τον τομέα του Τουρισμού, δεν θα μπορούσαμε να παραβλέψουμε τον **πρωτογενή τομέα**.

Ο πρωτογενής τομέας αυτής της μοναδικά ιδιαίτερης νησιωτικής περιφέρειας, παρά τις αντίξοες φυσικές συνθήκες και τη γεωγραφική απομόνωση, χάρη στην επιμονή και την εργατικότητα των ακούραστων νησιωτών, συνεχίζει να αποτελεί σημαντικό κομμάτι της τοπικής οικονομίας, καθώς **συνδέεται άμεσα με το χαρακτήρα και τη γαστρονομία των νησιών μας, τη μεταποίηση, τον τουρισμό και το εμπόριο**.

Ειδικότερα η γαστρονομία και κατά συνέπεια ο γαστρονομικός τουρισμός είναι στην άμεση προτεραιότητα του Επιμελητηρίου Κυκλάδων, καθώς συνδέεται ευθέως με το πιλοτικό έργο με τίτλο **«Δημιουργία Cluster για τα Κυκλαδικά προϊόντα του τομέα της αγροδιατροφής και**

της γαστρονομίας» (του Αναπτυξιακού Προγράμματος Ειδικού Σκοπού του Νοτίου Αιγαίου).

Το έργο αυτό που βρίσκεται σε φάση ωρίμανσης, έχει σαν κύριο σκοπό τη δημιουργία ολοκληρωμένου μοντέλου οργάνωσης και λειτουργίας ενός cluster στον τομέα της εμπορίας των τοπικά παραγόμενων αγροδιατροφικών προϊόντων. Προϋπόθεση για την επιτυχία του έργου είναι, οι επιχειρήσεις που θα αποτελέσουν το cluster, να παραμείνουν βιώσιμες και να διατηρήσουν το βαθμό ετοιμότητας και προσαρμογής τους, μετά την επίπονη αυτή δοκιμασία που υφίστανται από τις επιπτώσεις της πανδημίας.

Οι αριθμοί που έχουμε στη διάθεσή μας τεκμηριώνουν όχι μόνο τη σημασία που έχει ο πρωτογενής τομέας για τις Κυκλάδες, αλλά και **το μέγεθος της ζημίας που θα προκληθεί από τη μη διάθεση των προϊόντων κατά την πασχαλινή και πιθανά κατά τη θερινή περίοδο**. Τα πλέον ισχυρά ενδεικτικά και όχι μοναδικά παραδείγματα, είναι του τομέα της κτηνοτροφίας νησιών όπως η Νάξος και η Άνδρος, των οποίων το ζωικό κεφάλαιο μόνο σε αιγοπρόβατα, ξεπερνά τις 150.000 μονάδες σε σύνολο που φθάνει τις 270.000 μονάδες σε επίπεδο νομού. Όμως, δεν θα πρέπει να παραβλέψουμε και σημαντικούς τομείς της τοπικής αγροτικής παραγωγής, όπως ενδεικτικά των θερμοκηπιακών καλλιεργειών της Σύρου, οι οποίες εξασφαλίζουν σε μεγάλο βαθμό την επάρκεια σε κηπευτικά προϊόντα. Η δυνατότητα διάθεσης των προϊόντων τους έχει μειωθεί σημαντικά λόγω αναστολής λειτουργίας των μονάδων εστίασης, ενώ αναμένεται περαιτέρω επιδείνωση της κατάστασης κατά την πασχαλινή περίοδο και πιθανά κατά τη θερινή.

Κύριο μέλημα πρέπει να αποτελέσει σε αυτήν την περίοδο η διαφύλαξη αυτού του κεφαλαίου, τόσο με τον έλεγχο των εισαγωγών, όσο και με την προστασία των τιμών στη χονδρική και λιανική αγορά. Είναι προφανές, ότι σε διαφορετική περίπτωση, η οικονομία του νομού θα καταρρεύσει, δεδομένης και της ζημίας που θα υποστεί ο κλάδος του τουρισμού. Οι επιπτώσεις των μέτρων περιορισμού που έχουν επιβληθεί για την αντιμετώπιση της πανδημίας σε συνδυασμό με το αυξημένο λειτουργικό κόστος που αντιμετωπίζουν τόσο οι αγροκτηνοτροφικοί συνεταιρισμοί αλλά και οι μεμονωμένοι αγρότες και κτηνοτρόφοι των Κυκλάδων αποτελούν ένα εκρηκτικό μίγμα για την τοπική οικονομία, που είμαστε πλέον πεπεισμένοι ότι δεν θα μπορέσει να σταθεί όρθια, εάν δεν ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα για τη στήριξή της.

Πρωτίστως, θα πρέπει όλοι οι κλάδοι που σχετίζονται με την πρωτογενή παραγωγή αγροδιατροφικών προϊόντων, να ενταχθούν στα μέτρα στήριξης που έχουν αναγγελθεί για τους τομείς της οικονομίας που είτε αναστέλλεται η λειτουργία των επιχειρήσεων που εντάσσονται σε αυτούς, είτε πλήττονται άμεσα από την εφαρμογή των μέτρων και έχουν διαπιστωμένη πτώση του τζίρου τους. Ενδεικτικά, προτείνονται μέτρα για τον περιορισμό των λειτουργικών τους δαπανών και τη στήριξη των προϊόντων τους, όπως:

- Αναστολή των οφειλών προς τα ασφαλιστικά ταμεία και των οφειλών από φορολογικές υποχρεώσεις, για όσο διάστημα διαρκεί η υγειονομική κρίση
- Αναστολή υποχρεώσεων που συνδέονται με κατανάλωση αγροτικού ρεύματος.
- Έκτακτη μείωση στις τιμές των αγροτικών καυσίμων

- Μείωση του Φ.Π.Α (επαναφορά του στο ειδικό καθεστώς) σε όλα τα αγροτικά εφόδια, σε όλες δηλαδή τις προμήθειες που αφορούν τις καλλιέργειες (σωλήνες άρδευσης, πλαστικά κάλυψης θερμοκηπίων, λιπάσματα και λοιπά αγροτικά εργαλεία)
- Ένταξη των αγρο-κτηνοτρόφων σε ειδικά προγράμματα δανειοδότησης, με παροχή δυνατότητας λήψης άτοκων ή χαμηλότοκων δανείων, με σκοπό την κάλυψη α) των δαπανών για αγροεφόδια και καύσιμα που ήδη έχουν πραγματοποιηθεί για τη φετινή χρονιά και β) την κάλυψη δαπανών για την προμήθεια αγροεφοδίων για τις επόμενες καλλιέργειες
- Κατάργηση του ΕΝΦΙΑ σε αγροτεμάχια που ανήκουν σε κατά κύριο επάγγελμα αγρότες. Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι υπάρχουν κατά κύριο και αποκλειστικό επάγγελμα αγρότες στα νησιά μας που καλλιεργούν εκτάσεις (όχι μεγαλύτερες των είκοσι στρεμμάτων σε κάθε περίπτωση), οι οποίες έχουν ενταχθεί στον οικισμό και ο ΕΝΦΙΑ επί αυτών δεν αντιστοιχεί ούτε στην πραγματική τους αξία αλλά ούτε και στα έσοδα που αποφέρουν στον αγρότη- ιδιοκτήτη
- Έλεγχο των εισαγωγών και προώθηση των ελληνικών προϊόντων στις προμήθειες του δημόσιου τομέα (νοσοκομεία, στρατιωτικές μονάδες κλπ.

Επιπλέον, ιδιαίτερη μέριμνα πρέπει να ληφθεί, προκειμένου να δοθεί λύση στις μεταφορές τόσο των ζώντων ζώων όσο και των προϊόντων, καθώς η μείωση των ακτοπλοϊκών δρομολογίων έχει δημιουργήσει σοβαρά προβλήματα στη διακίνησή τους. Ενδεικτικά, από τη Νάξο - ναυαρχίδα του πρωτογενούς τομέα για τις Κυκλάδες, καθίσταται δυσχερής η μεταφορά των προϊόντων της ακόμα και στα νησιά του ίδιου νομού (Πάρο, Σαντορίνη κ.α.) ενώ και νησιά που δεν διαθέτουν σφαγεία όπως ενδεικτικά η Άνδρος, αντιμετωπίζουν σοβαρό πρόβλημα στη διακίνηση ζώων προς άλλα νησιά αλλά και την ηπειρωτική Ελλάδα λόγω μείωσης των δρομολογίων.

Κατανοώντας απόλυτα τη σοβαρότητα της κατάστασης, θεωρούμε ότι ο τομέας της πρωτογενούς παραγωγής εν μέσω τέτοιων κρίσεων, είναι αυτός που πρέπει κατά προτεραιότητα να στηριχθεί προκειμένου να συνεχίσει να παράγει προϊόντα, να αποφευχθεί η κατάρρευση ή η δημιουργία κινδύνων για την αυτονομία της χώρας και εν τέλει να στηριχθεί η οικονομία, καθώς εν δυνάμει θα επανέλθει στην κανονικότητα και την επαναφορά αποδοτικότητας της φορολογικής βάσης.

Με εκτίμηση,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΣΣΟΣ

Πίνακας αποδεκτών

- Βουλευτές Κυκλάδων
  - κ. Ιωάννης Βρούτσης
  - κα Αικατερίνη Μονογιού
  - κ. Φίλιππος Φόρτωμας
  - κ. Νικόλαος Συρμαλένιος
- κ. Γεώργιος Λεονταρίτης - Αντιπεριφερειάρχης Κυκλάδων
- Δήμαρχοι Κυκλάδων
- Αγροτικοί Σύλλογοι - Συνεταιρισμοί Κυκλάδων
- Επαγγελματικοί Φορείς – Σύλλογοι Κυκλάδων